

Όραμα για την Παιδεία ή Παιδεία με Όραμα

Εισηγητής: Γιώργος Διαμαντόπουλος

Μαθηματικός MEd

Διευθυντής του Δ.ΙΕΚ Πειραιά

Πρόεδρος Πανελλήνιας Ένωσης Διευθυντών Δημοσίων
Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΠΑΝΕΔΔΙΕΚ)

Εκπαιδευτικό Συνέδριο Κρήτης

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο (ΠΕΚ) Ηρακλείου Κρήτης
8-10 Δεκεμβρίου 2017

' Άρθρο 16 Συντάγματος

- Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

...άρα το Κράτος καλείται να πραγματοποιήσει
τον στρατηγικό εκπαιδευτικό
προγραμματισμό έτσι ώστε να αναζητηθούν
απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα:

Τι θα γίνει;

Πώς θα γίνει;

Πότε θα γίνει;

Ποιος θα το κάνει;

Στην Ελλάδα του σήμερα,

- στο διαρκώς και ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον εργασίας και στη εποχή της πληροφορίας είναι πλέον ορατή η ανάγκη να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια και τον ρόλο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Τι συμβαίνει σήμερα

- Είναι γεγονός ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας προβληματίζεται σοβαρά για την παρεχόμενη εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της και το ρόλο της στην πορεία της χώρας .
-

Τι συμβαίνει σήμερα

- Καταργούνται οι εξετάσεις για το Πανεπιστήμιο αλλά μέχρι τότε...
- Φεύγουν οι «Πανελλαδικές» και έρχονται οι «Κεντρικά Οργανωμένες Εξετάσεις»!

Τι συμβαίνει σήμερα

- Πάντα οι πολιτικές ηγεσίες, εναρμονισμένες με την υπάρχουσα «κουλτούρα», του να θέλουν όλοι (μαθητές, γονείς κλπ συγγενείς τους) να μπουν (!) στο πανεπιστήμιο, μεταρρυθμίζουν, απορρυθμίζοντας, τα εκπαιδευτικά συστήματα ερήμην της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Τι συμβαίνει σήμερα

- Για όλους αυτούς ένα παιδί που θα μπει στο Πανεπιστήμιο στην ιατρική ή στο μαθηματικό είναι ο «πετυχημένος» .....
-

Τι συμβαίνει σήμερα

- ...σε αντίθεση με εκείνο που επέλεξε να γίνει ψυκτικός, αρτοποιός ή μάγειρας, που θεωρείται ο «αποτυχημένος», επειδή στο ελληνικό «εξεταστικοεκπαιδευτικό» μας σύστημα πετυχημένος είναι .....

.....

όποιος

εισαχθεί στο Πανεπιστήμιο!!!

Εξ ού και οι νέες εξαγγελίες για τις ...νέες
δομές (!) τα πανεπιστημιακά ΙΕΚ ...

.

.

.

«απόψε αυτοσχεδιάζουμε»

Μεταρρυθμίσεις - απορρυθμίσεις

- Μεταρρύθμιση του 1976
- Μεταρρυθμίσεις 1981-1985
- Μεταρρυθμίσεις 1991-1993
- Μεταρρυθμίσεις 1997-1998
- Μεταρρύθμιση 2001
- Μεταρρύθμιση 2013
- Μεταρρυθμίσεις 2015-2017
- .....

Αιτίες αποτυχίας

- Δεν λήφθηκαν υπ' όψη οι ανάγκες των ανθρώπων.
- Δεν αναγνωρίστηκαν όλες οι απαραίτητες λειτουργίες και ρόλοι, για την εφαρμογή της αλλαγής.
- Δεν έγινε σωστή εκχώρηση αρμοδιοτήτων.
- Δεν αναλύθηκαν σωστά οι επιπτώσεις της αλλαγής πάνω στους ανθρώπους και στον οργανισμό.
- Δεν αναγνωρίστηκαν τα εμπόδια, ούτε σχεδιάστηκαν τακτικές για την αντιμετώπισή τους.
- Δεν εξασφαλίστηκε η υποστήριξη όλων των εμπλεκόμενων μερών, ούτε η συμμετοχή τους στον σχεδιασμό.

Αιτίες αποτυχίας

- Δεν έγινε σωστή εκτίμηση κόστους.
- Κακή επικοινωνία.
- Έλλειψη δημιουργίας οράματος.
- Δεν σχεδιάστηκε επακριβώς η διαδικασία υλοποίησης.
- Δεν έγινε καλή παρακολούθηση και έλεγχος.
- Οι άνθρωποι δεν εκπαιδεύτηκαν
- Μεγάλη δυσκολία στις αλλαγές λόγω ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ
- .....

Αιτίες αποτυχίας

“...ο καινοτόμος έχει εχθρούς του όλους εκείνους που τα κατάφεραν καλά στην προηγούμενη κατάσταση και αδιάφορους υπερασπιστές όσους μπορεί να τα πάνε καλά στη νέα κατάσταση και οι οποίοι δεν πιστεύουν αμέσως σε νέα πράγματα μέχρι να έχουν την εμπειρία τους.”

Νικολό Μακιαβέλι, Ο Ηγεμόνας (1532)

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

- Όραμα (Vision)
- Αποστολή (Mission)
- Στρατηγική (Strategy)
- Στρατηγικό Πρόγραμμα (Strategic Program)
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Business plan)

Όραμα (Vision)

Πώς επιθυμούμε να εξελιχθεί η Παιδεία
μας μακροπρόθεσμα;

Αποστολή (Mission)

Τι κάνουμε για να επιτύχουμε το όραμά μας,
συνήθως, μια γραπτή αποτύπωση του
οράματος;

Στρατηγική (Strategy)

Στρατηγική, με τη στενή έννοια, σημαίνει «η τέχνη του στρατηγού».

Είναι ο συνδυασμός των στόχων (goals) και των μέσων (πολιτικές - policies), προκειμένου να πετύχουμε τους στόχους μας.

Στρατηγικό Πρόγραμμα (Strategic Program)

το σύνολο ενεργειών που σχεδιάζονται σε επίπεδο ηγεσίας και με χρονικό ορίζοντα, συνήθως για θέματα Παιδείας, 5 έως 15 έτη.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Business plan)

το σύνολο ενεργειών που υποστηρίζουν την εφαρμογή του Στρατηγικού Προγράμματος. Σχεδιάζονται σε επίπεδο Γενικών Δ/νσεων ή Περιφερειακών Δ/νσεων, είναι πιο συγκεκριμένοι και έχουν χρονικό ορίζοντα 1 έως 3 έτη.

Το όραμα που οδηγεί την
εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της
παιδείας μας κατευθύνεται προς τις
πιο κάτω μεγάλες αξίες:

1. Να διδάξουμε στα παιδιά μας τον σεβασμό στον συνάνθρωπο ανεξάρτητα από ...

- την καταγωγή του,
  - το χρώμα του,
  - τη χώρα προέλευσής του,
  - τις πολιτικές του πεποιθήσεις,
  - τις παραδόσεις,
  - τη θρησκεία του,
  - τις συνήθειές του,
  - και το είδος της εργασίας του.
-

2. Να διδάξουμε στα παιδιά μας ...

- το δικό μας σύστημα αναφοράς που προκύπτει από
- τη δική μας παράδοση,
- τη δική μας ιστορία και
- το δικό μας Ελληνικό και γενικότερα
- Ευρωπαϊκό πολιτισμό.

3. Να διδάξουμε στα παιδιά μας ...

- πως να μαθαίνουν,
- πώς να κατανοούν την κοινωνία της γνώσης και
- ότι δεν υπάρχει «εξ αποκαλύψεως αλήθεια».

3. Να διδάξουμε στα παιδιά μας ...

- πώς να κατανοούν το διεθνές περιβάλλον στο οποίο θα ζήσουν, και
- πώς θα αποκτήσουν τις ικανότητες, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να ζήσουν και να δημιουργήσουν.

5. Να διδάξουμε στα παιδιά μας πώς να φτάσουν στην αυτοπραγμάτωση έναντι των κοινωνικών αναγκών.

Τελικά ... να φτιάξουμε ένα σχολείο που να εμπνέει, να μαθαίνει και να βγάζει στην επιφάνεια όλες τις σε λανθάνουσα κατάσταση δυνατότητες του μαθητή, να τις καλλιεργεί και να τις αξιοποιεί προς όφελος του ίδιου αλλά και του κοινωνικού συνόλου.

Διαμόρφωση Στρατηγικής – όραμα,
αποστολή,

SWOT Analysis,

στρατηγικές επιλογές

προγραμματισμός

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ

- Εύκολα μεταδόμενο και κοινοποιήσιμο (σε όλα τα επίπεδα)
- Κατανοητό, περιεκτικό και επικεντρωμένο
- Ικανό να εμπνεύσει και να κινητοποιήσει
- Επιθυμητό (από όλους)
- Μετρήσιμο και εφικτό
- Ευέλικτο και χρονικά προσδιορισμένο

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

- Αποτελεί τη γραπτή διατύπωση του οράματος

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

- Σαφής και απλή, αλλά όχι υπεραπλουστευμένη
- Εμπνέει αλλαγές
- Μακροπρόθεσμη
- Επικοινωνιακή

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου
αναλαμβάνει τη μετατροπή του οράματος
της σε ένα σύνολο στόχων

Διαμόρφωση Στρατηγικής (SWOT Analysis)

Διαδικασία εξέτασης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ώστε να εντοπιστούν:

- Δυνατά ή σημεία υπεροχής
- Αδύνατα σημεία ή μειονεκτήματα
- Ευκαιρίες
- Απειλές

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΥΝΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ

- Ηγεσία
- Σαφήνεια οράματος/αποστολής
- Αξίες
- Ανθρώπινο Δυναμικό
- Χρηματοδότηση
- Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της δημόσιας οργάνωσης
- Οργανωτική δομή
- Υλικοτεχνική Υποδομή
- Διατιθέμενοι Πόροι
- Διαδικασίες
- Συνεργασίες με ομάδες συμφερόντων

Δυνατά σημεία (strengths):

1. Ποια είναι τα πλεονεκτήματά μας;
2. Τι πράττουμε καλά;
3. Τι θεωρούν οι άλλοι ως δυνατά σημεία μας;

Αδυναμίες (weaknesses):

1. Τι μπορεί να βελτιωθεί;
2. Τι πραγματοποιείται λάθος;
3. Τι πρέπει να αποφεύγεται;

Δυνατά σημεία (strengths):

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση
- Το κοινό νόμισμα
- Η Ναυτιλία
- Ο Τουρισμός και τα ταξίδια
- Η Γεωγραφική θέση – κλειδί
- Η τεράστια Πολιτιστική μας Κληρονομιά
- Η Εκμετάλλευση της Ευρωπαϊκής χρηματοδότησης
- Παραδοσιακές φιλικές σχέσεις με τον αραβικό κόσμο
- Το κλίμα

Αδυναμίες (weaknesses):

- Η αναποτελεσματικότητα του δημοσίου τομέα
- Το υψηλό χρέος
- Το σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον
- Η έλλειψη εμπιστοσύνης στους θεσμούς
- Πρόβλημα καινοτομίας,
- Χαμηλή ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα
- Υψηλό ποσοστό ανεργίας
- Διαφθορά και παραοικονομία
- Ανεπαρκείς μεταρρυθμίσεις

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΩΝ

- Χρηματοδοτικά προγράμματα
- Παγκοσμιοποιημένη οικονομία
- Τεχνολογικές εξελίξεις
- Απαιτήσεις/ανάγκες πολιτών
- Δημογραφικές μεταβολές
- Κοινωνικές συνθήκες
- Νομικό πλαίσιο
- Πολιτικές συγκυρίες/πολιτική βούληση

Ευκαιρίες (opportunities)

1. Ποιες καλές ευκαιρίες υπάρχουν;
2. Ποιες είναι οι ενδιαφέρουσες τάσεις που υπάρχουν;
3. Πολύτιμες ευκαιρίες που μπορεί να προέλθουν από αλλαγές στην κυβερνητική πολιτική, αλλαγές σε κοινωνικό επίπεδο, αλλαγές στην τεχνολογία κτλ

Απειλές (threats)

1. Ποια εμπόδια υπάρχουν;
2. Πως τα πηγαίνει ο ανταγωνισμός;
3. Μήπως αλλάζουν προδιαγραφές των υπηρεσιών;
4. Μήπως υπάρχουν προβλήματα λόγω αλλαγών στην τεχνολογία;

Ευκαιρίες (opportunities)

- Η ιστορία, ο πολιτισμός και η φιλοσοφία
- Η επαγγελματική εκπαίδευση
- Η αναδιοργάνωση του δημοσίου τομέα
- Η εκμετάλλευση των νέων αγορών
- Η Ανάπτυξη των υποδομών και του εμπορίου
- Οι αποκρατικοποιήσεις
- Η καινοτόμος επιχειρηματικότητα με έμφαση στην εξωστρέφεια
- Η επιστροφή των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα
- Ο τομέας της ενέργειας

Απειλές (threats)

- Το μεγάλο ποσοστό ανεργίας
- Παγκοσμιοποίηση
- Το δημογραφικό πρόβλημα
- Η μετανάστευση – εισροή προσφύγων
- Brain Drain
- Οι υπερχρεωμένες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά
- Οι εκροές καταθέσεων και το ασταθές περιβάλλον για τις επιχειρήσεις
- Η έλλειψη ρευστότητας και ο περιορισμός της κίνησης κεφαλαίων

Μια πρόταση με όραμα...

- μια καλά οργανωμένη και λειτουργούσα Υποχρεωτική Εκπαίδευση (Δημοτικό-Γυμνάσιο) και Λύκειο ως το θεμέλιο πάνω στο οποίο θα χτιστεί η τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Μια πρόταση με όραμα...

- 10χρονη Υποχρεωτική Εκπαίδευση με 6τάξιο Δημοτικό και 4τάξιο Γυμνάσιο.
- Ενιαίο Λύκειο με κατευθύνσεις πάνω στο οποίο θα χτιστεί η τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και θα προετοιμάσει ενδεχομένως τον νέο που θα στραφεί από την Εκπαίδευση στην Κατάρτιση και από εκεί στην αγορά εργασίας.

Μια πρόταση με όραμα...

- Διεθνοποίηση με ΑΕΙ υψηλού κύρους. Ειδικά στις κλασικές σπουδές η χώρα μας, με ορίζοντα δεκαετίας, να καταστεί διεθνές κέντρο με ιδιαίτερη έμφαση την αρχαιολογία και τη φιλοσοφία.

Μια πρόταση με όραμα...

- Οι σπουδές στα άλλα αντικείμενα της γνώσης στα ΑΕΙ, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και τις ιδιαίτερες ανάγκες της χώρας: Πληροφορική, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Διατροφή, Διαχείριση Πολιτισμού κλπ

Μια πρόταση με όραμα...

- Με δεδομένο ότι στην Ελλάδα βρίσκεις εύκολα κάποιον με μεταπτυχιακό δίπλωμα και δύσκολα κάποιον που μπορεί να στρίψει μια βίδα...
- Να δοθεί έμφαση στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ) και σε ανθρώπινο δυναμικό με δεξιότητες που απαιτούν οι τεχνολογικές εξελίξεις και η αγορά εργασίας.

Συμπεράσματα

- Αν οι αλλαγές δεν οδηγούν στη θεραπεία των διαπιστωμένων αδυναμιών τότε στα παλαιά προβλήματα και στις παλαιές αδυναμίες θα προστεθούν καινούριες.
- Οι αλλαγές για να πετύχουν πρέπει να προγραμματίζονται σωστά και λεπτομερώς,
- Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι κρίσιμοι παράγοντες που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την αποτυχία τους,
- Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του ανθρώπινου δυναμικού,

Συμπεράσματα

- Πρέπει να στηρίζονται με οικονομικούς πόρους,
- Πρέπει να πείθουν για την αναγκαιότητά τους,
- Πρέπει να πείθουν για την αποτελεσματικότητά τους,
- Πρέπει να έχουν όραμα,
- Πρέπει να διαπνέουν αίσθημα ασφάλειας στο ανθρώπινο δυναμικό

Εξαρτάται από μας να κάνουμε το
παρόν να μας δώσει μια
υπόσχεση για το μέλλον.

Ιμμάνουελ ΚΑΝΤ, Θεωρία και Πρακτική

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

gediamantopoulos@yahoo.gr

+30 6932 661766